14/06/2021

π. Αλέξιος Εγκλειστριώτης: Ο φίλος ημών κεκοίμηται

/ Γνώμες

Χρήστου Κ. Οικονόμου
Καθηγητή Τμήματος Θεολογίας Πανεπιστημίου Λευκωσίας και τ. Πρόεδρου και Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης

Αυτήν την ανθρώπινη σκηνή που έζησε ο Ιησούς Χριστός στη Βηθανία μπροστά στον τάφο του αγαπητού και αδελφικού φίλου του Λαζάρου (Ιωάν. 11,1-44, βιώνουμε κι εμείς από το περασμένο Σάββατο το απόγευμα, 12 Ιουνίου 2021, με την εξαγγελία της κοίμησης του αγαπητού φίλου και πνευματικού αδελφού Αρχιμανδρίτη Αλεξίου Εγκλειστριώτη. Η ασθένεια του αιώνα, ο κορωνοϊός, τον καθήλωσε διασωληνωμένο στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, στο οποίο τελικά άφησε την τελευταία του πνοή.

Παιδί πολύτεκνης οικογένειας, και κατά σάρκα αδελφός του Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, δωδεκαετής εισήλθε στην Ιερά Μονή Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου.

Άνθρωπος πολυτάλαντος, ο φίλτατός μου πατήρ Αλέξιος, διακονεί την Ιερά Μονή της μετανοίας του περί τα 45 περίπου χρόνια. Τελείωσε στην Πάφο την εγκύκλια

παιδεία του, δημοτική και μέση εκπαίδευση, και ακολούθως φοίτησε στη γεραρά Θεολογική Σχολή των Αθηνών, σπούδασε την ιερά επιστήμη της Θεολογίας. Φοιτητής άριστος των αρίστων, ο πατήρ Αλέξιος, με προτάσεις ακόμη διακεκριμένων καθηγητών για ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, με ιδιαίτερες επιδόσεις στον τομέα της Δογματικής Θεολογίας. Ωστόσο, η αίσθηση της μοναχικής του ευθύνης, του υπέδειξε να επανακάμψει στη Μονή του Αγίου Νεοφύτου, προσφέροντας με όλη τη δύναμη της ψυχής του την διακονία του σ' αυτήν.

Ο πατήρ Αλέξιος διέθετε σπάνια ευφυΐα και οργανωτικό πνεύμα, γι' αυτό και οι εκάστοτε Ηγούμενοι της Μονής, του ανέθεταν τις δύσκολες αποστολές, για την εξεύρεση των οικονομικών πόρων προς ενίσχυση της Μονής, αλλά και τη διαμόρφωση του όλου περιβάλλοντος και των εσωτερικών χώρων της Μονής. Ευπροσήγορος και αγαπητός, λαοφιλής και σπάνιας χαρισματικότητος και φιλανθρωπίας πρόσωπο, το οποίο ευεργετούσε τους πάντας, οι οποίοι προσέρχονταν και ζητούσαν τόσο την υλική όσο και πνευματική συνδρομή της Μονής του. Αυτό όμως που τον καθιέρωσε για μισό και πλέον αιώνα στην κοινωνία της Πάφου, αλλά και παγκυπρίως και πέραν ακόμη των ορίων του νησιού μας, στην οικουμενική ορθοδοξία, είναι η συμβολή του στην κριτική έκδοση των συγγραμμάτων του Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου. Προσφορά σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους και ειδικότητες της Θεολογίας. Από την δεκαετία του 1990 ξεκινά η προσωπική μου σχέση, η οποία με τον φίλο και αδελφό πατέρα Αλέξιο, διατηρήθηκε αγαπητική και ανέφελη μέχρι την ώρα της εκδημίας του. Αυτός ορίστηκε από το Ηγουμενοσυμβούλιο της Ιεράς Μονής Αγίου Νεοφύτου να έχει τον γενικό συντονισμό της εξάτομης κριτικής έκδοσης των συγγραμμάτων του Αγίου Νεοφύτου στον τομέα τον οργανωτικό και διοικητικό, ενώ ο γράφων, ανέλαβε την προεδρία της επιστημονικής επιτροπής, η οποία αποτελείτο από τον αείμνηστο καθηγητή Δημήτριο Τσάμη και τους καθηγητές Νίκο Ζαχαρόπουλο και Ιωάννη Καραβιδόπουλο. Αυτό το έργο, λοιπόν, έγινε με την ουσιαστική πρωτοβουλία του πατρός Αλεξίου και βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών το 2009.

Ακολούθως, εξουσιοδοτημένος ο πατήρ Αλέξιος από το Ηγουμενοσυμβούλιο της Ιεράς Μονής του και δη από τον Ηγούμενό του, Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Χύτρων κ. Λεόντιο, πραγματοποιήσαμε το πρώτο διεθνές συνέδριο, «Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος: Ιστορία – Θεολογία – Πολιτισμός», από τις 22 έως 26 Απριλίου 2009. Τόσο κατά τη διάρκεια της κριτικής έκδοσης των συγγραμμάτων του Εγκλείστου, όσο και κατά τη διάρκεια της οργάνωσης και διεξαγωγής του πρώτου διεθνούς συνεδρίου της Μονής, διαπίστωσα ότι είχε σπάνια οργανωτική και διοικητική ικανότητα να διευθύνει και να συντονίζει έργα μεγάλης επιστημονικής αξίας και διεθνούς εμβέλειας. Η ολοκλήρωση αυτού του μνημειώδους έργου οφείλεται στο

αδιάπτωτο ενδιαφέρον του πατρός Αλεξίου, ο οποίος αναλάμβανε πρωτοβουλίες και διεκπεραίωνε έργα της Μονής του, μεγάλου βεληνεκούς.

Επίσης, συμβολή μέγιστη στον πολυαγαπημένο Άγιό του, είναι ο προγραμματισμός και η έναρξη εκδόσεως των δεκατριών νέων τόμων στην νεοελληνική, με κείμενο – μετάφραση – σχόλια, των συγγραμμάτων του Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου. Το έργο αυτό, το οποίο ξεκίνησε το 2018, κυκλοφόρησε ήδη η έκδοση τεσσάρων τόμων, ενώ ζώντος του πατρός Αλεξίου δρομολογήθηκαν και οι άλλοι εννέα, τους οποίους χρηματοδότησε η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου με πρωτοβουλία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου του Β΄. Το έργο αυτό είναι όνειρο ζωής του αειμνήστου Αλεξίου, το οποίο συνδιοργανώσαμε προεδρεύοντος της επιστημονικής επιτροπής του γράφοντος. Τη νέα αυτή επιστημονική επιτροπή αποτελούν οι Καθηγητές Νίκος Ζαχαρόπουλος, Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Θεόδωρος Γιάγκου και Συμεών Πασχαλίδης. Τόσο για την κριτική έκδοση όσο και τη δεκατριάτομη νέα σειρά των συγγραμμάτων του Αγίου Νεοφύτου επελέγησαν οι καλύτεροι ειδικοί Καθηγητές από τις Θεολογικές και Φιλοσοφικές Σχολές της Ελλάδος. Γι’ αυτό και τα αποτελέσματα υπήρξαν θεαματικά. Ως εκ τούτου χρέος τιμής της Ιεράς Μονής του, του γράφοντος και της επιστημονικής επιτροπής το έργο αυτό να ολοκληρωθεί σύντομα και να αφιερωθεί στην αιωνία μνήμη του πατρός Αλεξίου.

Η τελευταία συνομιλία που είχα με τον πατέρα Αλέξιο πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 4 Ιουνίου 2021, προ της διασωλήνωσής του. Με την διάκριση που τον χαρακτήριζε, το τηλεφώνημα το πραγματοποίησε ο ίδιος όντας σε αναπνευστήρα, στις 6 το απόγευμα. Η φωνή του ακουγόταν να έρχεται από το υπερπέραν και εξέπεμπε εκείνη την μακαριότητα και γαλήνη ενός καταξιωμένου ανθρώπου, ο οποίος μου θύμιζε τα λόγια του Αποστόλου των εθνών Παύλου, ο οποίος μαρτυρούσε την καταξίωση του μετά από τον ισόβιο αγώνα του στο τέλος της ζωής του: «Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε. Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής» (Β΄ Τιμοθέου 4,6–8). Με απλά λόγια μου έλεγε με σαφήνεια ότι πλησίασε ο καιρός της αναχώρησής του από τον παρόντα κόσμο στην άνω Ιερουσαλήμ και στην αιωνιότητα της βασιλείας του Θεού. Αγωνίστηκε τον καλόν αγώνα, διένυσε το δρόμο της ζωής του έως το τέλος και φύλαξε την πίστη στον Τριαδικό Θεό σταθερή και ακλόνητη. Γι’ αυτό προσδοκούσε στον στέφανο της δικαιοσύνης, τον οποίο θα του προσέφερε ο δίκαιος κριτής εκείνη την ημέρα της δικαίας κρίσεως. Αυτή ήταν η τελευταία συνομιλία μου, κατά την οποία ενημέρωσα τον πατέρα Αλέξιο ότι ετοιμάστηκαν άλλοι δύο τόμοι για τις Κατηχήσεις, τους οποίους θα παραλαμβάναμε με την έξοδό του από το Νοσοκομείο

και άλλοι δύο τόμοι που θα γίνονταν συνολικά οκτώ με την Α’ Πανηγυρική, τέλος Σεπτεμβρίου. Η απάντησή του ήταν: «αυτό να το κάνετε για το μνημόσυνό μου». Στην αντίδρασή μου ότι θα ζήσει, γιατί έχουμε πολλή δουλειά ακόμη να κάνουμε, μου απάντησε: «θα σε βοηθώ από τον ουρανό». Αυτό επιβεβαιώνουν και οι θεράποντες ιατροί του, οι οποίοι βλέποντας το γαληνεμένο πρόσωπό του και την έκφραση της μακαριότητας, που εξέπεμπε με την υπομονή στη δοκιμασία, παρά τον πόνο και την θλίψη του.

Ο αγαπημένος μου πατήρ Αλέξιος, με τον οποίο συνδέθηκα και συμπορευθήκαμε πλέον των τριάντα χρόνων είχαμε τις ίδιες αγωνίες για την πορεία της Εκκλησίας και το εθνικό θέμα του τόπου μας. Η εκτίμηση, που είχαν στο πρόσωπό του τόσο τα μέλη της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Κύπρου όσο και οι πολιτικοί και πολιτειακοί παράγοντες του τόπου, καθώς και ο λαός του Θεού της Μεγαλονήσου μας, δείχνουν το κύρος και την εκτίμηση που είχαν όλοι σ’ αυτόν τον ταπεινό και αφανή λευίτη. Μιμούμενος και το παράδειγμα του κατά σάρκα αδελφού του, Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, εφήρμοζε όσα ο Ιησούς Χριστός καταριθμεί στην σχετική ευαγγελική περικοπή για την ημέρα της κρίσεως (Ματθ. 25,31-46): έδωσε φαγητό στους πεινασμένους, ξεδίψασε τους διψασμένους, περιμάζεψε τους ξένους, έντυσε τους γυμνούς, επισκέφθηκε τους αρρώστους και τους φυλακισμένους, γι’ αυτό έχουμε την απόλυτη βεβαιότητα ότι θα καταξιωθεί της ουράνιας βασιλείας και της αιώνιας ζωής στους παραδείσιους κόλπους του Τριαδικού Θεού. Γι’ αυτό έχουμε τη βεβαία πίστη και ελπίδα ότι ο φίλος και αδελφός πατήρ Αλέξιος θα αναπαύεται εις χώρα ζώντων και από τις αυλές του Παραδείσου θα συνεχίζει να υμνολογεί αιωνίως τον Τριαδικό Θεό με την καλλίφωνη ψαλμωδία του. Έχουμε τη βεβαιότητα ότι αυτός ο άγγελος του Θεού, θα υμνεί και θα δοξολογεί τον Τριαδικό Θεό με τους πραγματικούς αγγέλους του ουρανού.

Αιωνία του η μνήμη.